

De opkomende gepsihologiseerde generatie

McMahon, T.A., november 2012, <http://www.thebereancall.org/category/author/mcmahon-ta>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

Toen Dave Hunt en ik *The Seduction of Christianity* schreven, meer dan 25 jaar geleden, was de conservatieve evangelische kerk meer dan tevreden dat we sommige dwaalleringen en -praktijken van de charismatische en pinksterkerken aanpakten, in het bijzonder deze die de onbijbelse welvaarts- en genezingsdoctrines promootten. Maar dat enthousiasme was een kort leven beschoren toen vele lezers aan de hoofdstukken 12 en 13 kwamen. Waarom? Deze hoofdstukken bespraken de bijbelse problemen met *psychologische counseling* in de kerk, een fenomeen dat zich op belangrijke wijze had geïnstalleerd binnen het evangelische Christendom.

Dat was meer dan een kwarteeuw geleden, en men zou kunnen denken (of hopen) dat de kerk zich bewust is geworden van het grote gewicht van studies van sommige research psychologen die aantonen dat psychotherapie niet enkel praktisch waardeloos is maar in vele gevallen zelfs schadelijk. Weinigen echter hebben er aandacht aan geschonken. En bijgevolg is psychotherapie zo ingeburgerd onder evangelicals vandaag dat zelden iemand zich bewust is van de gevaren ervan.

Hoe kon de evangelische kerk afglijden in zo'n ontstellend gebrek aan onderscheidingsvermogen? De fundamentele reden is schokkend simpel: de meeste christenen, inbegrepen zij die de Bijbel beweren te zien als hun *gezagsbron* in alle materies van de praktijk van het leven in onderwerping aan hun Heer, geven slechts lippendienst aan de *genoegzaamheid van Gods Woord*. Met andere woorden, zij spreken hun betuigde geloof in bijbels gezag tegen, door elders naar oplossingen te zoeken om levensproblemen op te lossen, voornamelijk door zich te richten tot zogenaamde autoriteiten of "experten" - en in het bijzonder tot psychologen. Dit is een tragische misvatting omdat Gods Woord genoegzaam is:

"Zijn Goddelijke kracht heeft ons **alles geschonken wat tot het leven en de godsvrucht behoort, door de kennis van Hem Die ons geroepen heeft door Zijn heerlijkheid en Zijn deugd" (2 Petrus 1:3).**

Het Woord van God bevat "alles" voor "het leven en de godsvrucht". Wat betekent precies "alles"? In de eerste plaats alles wat betrekking heeft op morele kwesties en alles wat zonde-gerelateerd is - zowel hoe dit te vermijden als hoe zich ervan te bekeren. Klinische psychologie kan niet omgaan met zonde - niettegenstaande de meeste zaken waarvoor mensen zich richten tot psychologen aan zonde *te wijten* zijn. Het resultaat van het zoeken van psychotherapeutische hulp is altijd destructief voor voor het geloof van de gelovige in wat vanzelfsprekend bijbels zou moeten zijn.

Psychologische counseling is een anti-bijbels vervangingsprogramma. Zijn essentiële doctrine is dat het *ik*, dat *initieel goed* wordt verklaard, de sleutel is voor het oplossen van alle levensproblemen. Daarom, fundamenteel, staat psychologie in directe oppositie met de Schrift, welke verklaart dat het *ik*, d.w.z. de mens, *initieel zondig* is (Jeremia 17:9). Als het *ik*, ook gekend als het hart van de mens, omschreven wordt als: "Arglistig is het hart, boven alles, ja, ongeneeslijk is het", zoals de Bijbel verklaart, dan is veeleer het *ik* het *probleem* dan de oplossing. Zoals een luipaard zijn vlekken niet kan veranderen, is er niets binnen het *ik* dat zijn zondige natuur kan veranderen. Niets in de theorieën of praktijken van de psychotherapie kan dat feit veranderen.

Waarom zouden dan psychotherapeuten, in het licht van al het kwaad dat we dagelijks gedemonstreerd zien in de wereld, vasthouden aan een premisse die eenvoudige observatie negeert? Zij hebben geen keus. Zonder God blijft enkel het *ik* over. En zo gaat de bedrieglijke schertsvertoning, gebaseerd op de aangeboren goedheid van de mens, maar verder (evenals de verschrikkelijke consequentie) voor mensen die hun rug naar God gekeerd hebben en het *ik vergoddelijkt* hebben.

Het goede nieuws is dat God de problemen kent die de mensheid overladen en Hij heeft de oplossing middels Zijn Zoon - een oplossing die het hart zal veranderen van elke mens die zich tot Hem keert en Zijn offer aanneemt. Christus' volle betaling voor de zonden van de mensheid maakt niet

enkel zij die Zijn afbetaling ontvangen *nieuwe schepselen* in Christus (2 Korinthiërs 5:17), maar zij worden ook verzegeld met de Heilige Geest van God, de enige ware Counselor en Trooster van alle gelovigen. Bovendien is de Heilige Geest Degene die de wedergeboren christen Gods Woord, de Bijbel, doet verstaan en hem ook in staat stelt Zijn instructies uit te leven (Johannes 14:26; Zacharia 4:6). Dat is wat de Bijbel verklaart; dus waarom zouden zij die belijden te geloven in de Bijbel zijn wonderlijke claims in de steek laten? Jezus verkondigde voor hen die in Hem geloven: “Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben” (Johannes 10:10).

Waarom dan kijken gelovigen naar iets anders? Eén van de belangrijkste redenen is eenvoudig - en daarom te corrigeren. Als een gelovige zijn Bijbel niet leest en vertrouwt op andere bronnen voor zijn geestelijke instroom, zal hij enkel een vaag idee hebben van wat de Bijbel leert, en veel van wat hij erover denkt kan verdraaid zijn. Dit draagt bij tot het hebben van een ernstig gebrek aan vertrouwen in Gods Woord. Zo'n persoon betoont zich onbekwaam om te erkennen wat bijbels is en wat niet. Maar de toestand is eigenlijk niet hopeloos. Bijbels onderscheidingsvermogen berust niet op geleerdheid of het kennen van Grieks of Hebreeuws of het bijwonen van een seminar of het hebben van een apologetische graad aan een bijbelcollege. Het is eenvoudig een kwestie van gedisciplineerd lezen en onderzoeken (elke dag!) van het Woord van God, gevolgd door een gewilligheid om toe te passen op het eigen leven wat men leest en leert. Hoe kan een gelovige verwachten onderscheid te kunnen maken tussen waarheid en bedrog als hij of zij niet gedisciplineerd is in het lezen en doen wat de Schrift leert? Bijbels onderscheidingsvermogen is fundamenteel een kwestie van vergelijking van wat gepromoot en geleerd wordt in de wereld *of in de kerk* met wat de Bijbel leert. Een persoon kan deze beoordeling niet maken als hij twijfelt over de bijbelse inhoud. Wat nodig is is precies datgene waarvoor de Joden in de synagoge van de Griekse stad Berea geprezen werden: zij onderzochten de Schriften dagelijks om te zien of de dingen die Paulus leerde zo waren (Handelingen 17:10-11). Als deze Joden zo geprezen werden, hoeveel belangrijker is het dan dat gelovigen vandaag hun voorbeeld volgen.

Vanuit mijn observatie van meer dan drie decennia, is het droevig te zien dat de evangelische kerk bezweken is aan haast elk verleidelijk middel dat de Tegenstander heeft opgediend, allemaal ten voordele van zijn belangrijkere strategie: *de effectiviteit van God Woord in de kerk te verwoesten*, zowel als in de wereld. Het verleidelijke programma begon in de Hof van Eden met Eva: “Is het echt zo dat God gezegd heeft ...?” - een tactische zet om haar ertoe te krijgen Gods gebod te heroverwegen om niet te eten van de boom der kennis van goed en kwaad. God had inderdaad aan Adam verklaard: “...want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven” (Genesis 2:17). Satan ontkende dan Gods bevel door Eva te vertellen: “U zult zeker niet sterven ...” (Genesis 3:4).

Het is belangrijk op te merken dat *twijfel zaaien, gevolgd door een ontkenning van de waarheid van Gods Woord* sindsdien de tactiek geweest is van de Tegenstander in zijn speurtocht om de mensheid te verwoesten. Zijn hoofdstrategie is *de Schrift te ondermijnen*. Tot de graad dat een gelovige zich afkeert van Gods Woord - door apathie, luiheid, eigenbelang, het keren tot uitwendige bronnen, bedrogen worden, luisteren naar buitenbijbelse misinformatie, enz. - tot die graad zal zijn bekwaamheid om te onderscheiden ontaard zijn. Zonder bijbels onderscheidingsvermogen is een gelovige rijp voor gelijk welk en alle bedrog van de Satan, en dat brengt ons terug naar Satans erg effectieve wapen: het psychologisch verwarren van de evangelische kerk.

Het begon, zoals de meeste verleidingen doen, met kleine doses en invloeden, allemaal nogal subtiel en het leek schijnbaar zinnig te zijn. In de midden 20ste eeuw begonnen psychologen zoals Erich Fromm te schrijven over liefde, en in het bijzonder de waarde van zelf-liefde. Abraham Maslow, in de jaren (19)40, stelde “self-esteem” (zelf-achting; zelftrots) bij de top van zijn “hiërarchie van noden”. Evangelicals namen daarvan nota. Norman Vincent Peale en psychiater Smiley Blanton, vroeg in de jaren (19)50, stichtten de American Foundation of Religion and Psychiatry. De Christian Association for Psychological Studies (CAPS), schoot wortel in diezelfde tijd. Ook in die tijd, verzorgde de American Psychiatric Association lunches, her en der in de VS, waarbij psychiaters aan de religieuze gemeenschap suggereerden dat het een hemelse zaak is samen te werken om tegemoet te komen aan de noden van hun kudde. Naarmate deze relatie groeide, werden pastors en priesters geleidelijk onder de indruk gebracht van het feit dat zij slecht toegerust waren om om te gaan met de levensproblemen van hun congregaties. Vele pastors vielen voor het foute idee en keerden terug naar school om graden in psychologie te halen.

Wat begon als gedruppel draaide uit in een vloed, van de jaren (19)70 doorheen de jaren (19)80. Psycholoog James Dobson¹ gaf zijn boek uit: *How to Build Self-Esteem in Your Child: Hide or Seek*. Robert Schuller's boek *Self-Esteem: The New Reformation* werd gratis aan 250.000 pastors bezorgd. Tegen het eind van de jaren (19)80, vond de American Association of Christian Counselors (AACC) haar ontstaan, een organisatie die sterk de integratie van psychologie onderschrijft. Vandaag bluft ze in haar impressum: "Bijna 50.000 leden en elke dag sterker groeiend".² De lijst van leiders die gesproken hebben op AACC-conferenties bestaat uit een waaier van klinkende namen uit de evangelicale gemeenschap.

Het begon met wat mijn oosterse vrienden zouden beschrijven als "de kameel die zijn neus in de tent zet", en dan is het niet verwonderlijk dat jaren later de kameel *binnenin* de tent is. Dat "beest" echter heeft Gods weg en Zijn Waarheid verdrongen en veroorzaakt veel vernieling in de kerk.

Tenzij er een dramatische erkenning komt van de antibijbelse natuur van psychologische counseling en haar "gespiritualiseerde" tegenhangers (Inner Healing, Theophostic Counseling, Bethel's Sozo, enz.), moet het ergste nog komen. Waarom denk ik dat? Het heeft te maken met onze opkomende generatie van evangelicals. Velen zijn zich bewust dat de evolutieleer een valse wetenschap is - een pseudowetenschap - dank zij de invloed van organisaties zoals het Institute for Creation Research, Answers in Genesis, en enkelingen zoals Carl Kerby, Jobe Martin, en vele anderen. Psychologische counseling echter is *ook* pseudowetenschap (wat we gedocumenteerd hebben in talloze artikels en boeken over de jaren). Kan u enige bediening opnoemen met een invloed zoals die van ICR of AIG die wijst naar de pseudowetenschappelijke natuur van *psychotherapie*? Niet dat er geen zijn³ maar het zijn kleine stemmen die roepen in de wildernis.

Nu, hier komt het echt slechte nieuws. Onze evangelicale jonge mensen worden geleid door de ver-leiders van de zogenaamde christelijke psychologie en door de hebzucht van belijdende christelijke universiteiten, om practici te vormen op het antichristelijke terrein. Het is tragisch genoeg dat de opkomende generatie functioneel bijbels ongeletterd is - zij weten hoe te lezen, en zij hebben Bijbels maar ze lezen die niet - maar voeg hier aan toe de smartelijke toestand van het feit dat zij *ingeleid* worden in de psychologie. Een onderzoek door het prestigieuze *Princeton Review* gaf aan dat psychologie als tweede belangrijkste hoofdvak stond aangegeven onder collegestudenten. Het is erg waarschijnlijk dat het percentage nog hoger is voor christelijke studenten aan belijdend christelijke colleges wegens hun geloof in de *mythe* dat psychologie een wetenschappelijke manier is om mensen te helpen en omwille van de kansen op jobs voor hen, als consulenten in evangelische kerken. Maar er zijn ook nog andere aanmoedigingen voor hen om zulke carrières te zoeken.

Dr. James Dobson¹ is een van de vele hoog invloedrijke evangelicals die deze volgende generatie inleidt in de psychotherapie. Hij schrijft: "Christelijke psychologie is een waardig beroep voor een jonge gelovige, op voorwaarde dat zijn geloof sterk genoeg is om de humanistische concepten te weerstaan waaraan hij zal blootgesteld worden" (*Focus on the Family*, dec. 1988). Dr. Dobson kon niet fouter zijn in zijn raad aan jonge gelovigen. Om te beginnen: "christelijke psychologie is een misleidende term. Volgens CAPS: "Er is geen acceptabele christelijke psychologie, manier van onderzoek of behandelingsmethodologie die onderscheiden christelijk is" (Van een paper van de Western Association of Christians for Psychological Studies, 1976, geciteerd in *Psychoheresy* door Martin & Deidre Bobgan, Eastgate Pub., 1987, p.5). Zoals reeds gezegd: schaars is vandaag de jonge gelovige wiens geloof sterk genoeg is en wiens onderscheidingsvermogen groot genoeg is (door zijn studie van het Woord van God) om de woeste psychologie-aanval af te slaan. En tot slot, het is niet louter een kwestie van in staat te zijn tegenstand te bieden aan sommige humanistische concepten in de psychotherapie. Nee, het hele terrein van psychologische counseling is *geworteld* in het humanistische concept van het "ik".

Het is ook zelden zo dat een christelijk academisch instituut psychologie zou afwijzen om bijbelse redenen. Sommigen bieden psychologische counseling aan om dezelfde redenen als dat zij de evolutieleer onderwijzen in hun zogenaamde wetenschapsafdelingen - zij accepteren het door geloof

---

¹ Zie <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Dobson.pdf>

² <http://www.aacc.net/2008/02/13/letter-to-the-american-counseling-association/>.

³ <http://www.psychoheresy-aware.org/mainpage.html>

erin. Maar het is ook een kwestie van “vuil gewin”, d.w.z. het is een economische propositie: studenten houden de school financieel recht. Als de school geen psychologie aanbiedt - “het tweede belangrijkste hoofdvak” - zullen de studenten elders naartoe gaan, en als zij elders naartoe gaan boert de school economisch slecht.

Waar dit alles naartoe leidt is een generatie van evangelicals die zwaar gepseudologiseerd zullen zijn en verder geconditioneerd zijn tegen het geloof in de *genoegzaamheid van het Woord van God*. En omdat de meesten in de kerk de psychologische manier ondersteunen zullen er weinig waarschuwingen zijn met betrekking tot de geestelijke verwoesting die in het verschiet ligt.

Is er enige hoop dat zulk tragisch eindresultaat kan afgewend worden? Ja ... maar de term “hoop” klinkt te optimistisch. Niettemin hebben we een potentiële remedie en bemoediging vanuit het boek Nehemia. Na teruggekeerd te zijn uit Babylon, werd Nehemia geconfronteerd met een ontwikkeling die hem diep verontwaardigde: de Joodse leiders hadden besloten voor Tobia, de dienaar van de boze Sanballat en vijand van Israël, “een kamer te maken in de voorhoven van het huis van God”. Nehemia’s antwoord, als een man van God, als een type van de Heilige Geest, als een wachter die de bouw controleerde van de muur rond Jeruzalem, en door God was aangesteld, zei:

“Toen ik in Jeruzalem aankwam, kreeg ik inzicht in het kwaad dat Eljasib ten behoeve van Tobia gedaan had, door een kamer voor hem te maken in de voorhoven van het huis van God. Dit was volstrekt kwalijk in mijn ogen; *daarom wierp ik al het huisraad van Tobia uit de kamer naar buiten*” (Nehemia 13:7-8).

Tenzij hedendaagse godsmannen, herders van Gods kudde, hen die God het voorrecht gaf van leiderschap, met het psychologisch materiaal in de kerk overeenkomstig doen zoals Nehemia, dragen zij bij aan de afvalligheid van de laatste dagen (2 Timotheüs 3:1-2). En door erin te falen te waarschuwen, deze en de volgende generatie, zal hun bloed, d.w.z. hun geestelijke vernieling, vallen op hen die aansprakelijk zullen geacht worden - zij die iets hadden *kunnen* doen maar niets deden.

Lees verder:

- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/BezwarenPsychologie.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/psychologie-Tana-Dineen.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/CarlJung.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/InnerHealing-Psychologie.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/innerHealing.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/psychologie-Darwin.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/navigators.pdf>
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/psychoheresy&InnerHealing.pdf> (ENG)
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/psychology.pdf> (ENG)
- <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/PsychoHeresy.pdf> (ENG)

Over dr. Charles Dobson : <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Dobson.pdf>